

Gesundheits-, Sozial- und Integrationsdirektion
Gesundheitsamt
Kantonsärztlicher Dienst

Direkcija za zdravstvo, socijalna pitanja
i uključivanje
Zavod za zdravstvo
Služba kantonalnih liječnika

Preporučena cjepiva

Cijepljenja koja se preporučuju djeci i mladima
školske dobi
(od vrtića – sekundarnog stepena)

Starosna dob	Cjepiva
4-7 godina * od 6 godina	<ul style="list-style-type: none">- Dječja paraliza, difterija, tetanus, hripavac- *krpeljski encefalitis (FSME) <p>Obnova cijepljenja:</p> <ul style="list-style-type: none">- ospice, zaušnjaci, rubeola
11-15 godina	<ul style="list-style-type: none">- difterija, tetanus, hripavac- hepatitis B (2 ili 3 doze)- bakteriološka meningokokna sepsa (meningokokne)- humani papiloma virus (rak grlića maternice, genitalne bradavice) (2 ili 3 doze) <p>Obnova cijepljenja:</p> <ul style="list-style-type: none">- dječja paraliza- ospice, zaušnjaci, rubeolaFSME

Ukoliko je vaše dijete starosne dobi od 11 do 15 godina, a nije preboljelo vodene ospice (vodene kozice), posavjetujte se sa liječnikom obiteljske medicine o mogućnostima cijepljenja protiv ove bolesti.

Molimo da obratite pažnju na sljedeće razloge iz kojih se neko ne bi trebao cijepiti:

- ranije anafilaktičke reakcije (=teške alergijske reakcije)
- trudnoća
- slab imunitet
- akutna, teška oboljenja

Difterija, tetanus, hripavac

Difterija

Obično počinje sa bolovima grla. U nosu i grlu se stvaraju naslage koje otežavaju ili onemogućavaju disanje.

U Švicarskoj zahvaljujući cijepljenju nema više tipičnih oboljenja od difterije. No uzročnik bolesti ipak postoji, tako da se djeca koja nisu cijepljena mogu u svako doba zaraziti i teško oboljeti.

Tetanus

Tetanus nastaje uzročnikom koji se pojavljuje u tlu i u crijevnom traktu ljudi i životinja. Putem povreda (osobito kod rana od reza ili uboda, i kod opekotina) dospijeva u organizam. Njegov otrov nadražuje nervni sistem i izaziva izuzetno bolne grčeve mišića.

Hripavac (pertusis)

Ovo lako prenosivo, bakteriološko oboljenje je praćeno napadima kašlja, teškim disanjem i povraćanjem šlajma i hrane. Po pravilu traje nekoliko tjedana. Kod dojenčadi može doći do komplikacija kao što su upala pluća, grčevi ili čak trajna oštećenja mozga. Smrtna rata kod ove bolesti kod dojenčadi je jedno naprema hiljadu. Kod odraslih osoba rijetko dolazi do težih komplikacija. Većinom su roditelji prenosioci bakterija hripavca.

Dječja paraliza (poliomijelitis)

Polio-virusi uništavaju ćelije nervnog sistema, te na taj način uzrokuju paralizu u raznim dijelovima tijela. Može biti zahvaćen i disajni aparat, tako da je bolesniku u tom slučaju potrebno umjetno disanje. Zahvaćeni dijelovi tijela u većini slučajeva doživotno ostaju oslabljeni ili paralizirani.

U Švicarskoj je dječja paraliza od 1983. godine radi discipliniranosti stanovništva u cijepljenju sko-

**Kanton Bern
Canton de Berne**

ro pa nestala. Da bi se ovo stanje održalo, svu djecu i dalje treba cijepiti.

Ospice, zaušnjaci, rubeola

Ova tri viralna oboljenja mogu prouzrokovati teške komplikacije:

ospice	upala mozga,
zaušnjaci	upala moždane ovojnice, upala testisa,
rubeola	ugrožavanje života nerođenog djeteta, ako majka oboli u prva tri mjeseca trudnoće

Ospice, zaušnjaci i rubeola su jako prenositelne bolesti prouzrokovane virusima, protiv kojih ne postoji specifična medikacija, a koje se greškom često smatraju bezazlenim bolestima. Mogu nastati teže komplikacije, koje mogu dovesti do trajnih oštećenja, a u rijetkim slučajevima mogu dovesti i do smrti. Cijepljenje je jedini učinkoviti način, koji nudi zaštitu od ovih bolesti.

Hepatitis B

Ova viralna bolest napada jetru. Tipičan simptom je žutica. Infekcija često protekne nezapažena ili se odlikuje netipičnim simptomima (bolovi u stomaku, mučnina, povraćanje, umor, itd.). Akutni hepatitis B je rijetko smrtonosan. Većina inficiranih se oporavi bez trajnih posljedica. Kod nekih 5-10% oboljelih infekcija prelazi u kronično oboljenje, što znači da je virus stalno prisutan u organizmu. U tom slučaju su oboljele osobe čitav život prenosioci virusa, a tokom godina ili desetina godina mogu umrijeti od ciroze ili raka jetre.

Hepatitis B se prenosi putem krvi i seksualnih kontakata.

Bakteriološka meningokokna sepsa (meningokokne)

Nekih 15 % stanovništva u području uha-grla-nosa ima meningokokne bakterije, a da od njih ne oboli.

Međutim ako bakterije putem sluznice dospiju u krv, to može dovesti do težih oboljenja. Gnojna upala moždane ovojnice ili trovanje krvi su oboljenja od kojih se najviše strahuje. Meningokokna oboljenja su često praćena komplikacijama. Cijepljenjem svoje djetete možete optimalno zaštititi od bolesti uzrokovanih meningokokama iz grupe A, C, W, Y (sve grupe osim grupe B).

Krpeljski encefalitis (FSME)

Kada boravite u prirodi, krpelji mogu biti prenosioci raznih bolesti. Najpoznatije među njima su boreliozna (lajmska bolest) i krpeljski encefalitis (FSME). Dok se boreliozna može liječiti antibioticima, za FSME ne postoji specifična medikacija. Jedini način da se djelotvorno zaštitite protiv FSME, pored uobičajene zaštite od krpelja (npr. prikladna odjeća), je cjevivo za zaštitu od FSME.

Rak grlića maternice i genitalne bradavice

Oko četrdeset različitih tipova humanih papiloma virusa (HPV) se prilikom seksualnog kontakta prenosi putem kože i kroz sluznicu od osobe do osobe. U većini slučajeva infekcija ne dovodi do težih komplikacija, tako da zaražena osoba i ne primijeti da je zaražena, te na taj način nenamjerno HPV može prenijeti i na druge osobe.

Razni HPV tipovi mogu uzrokovati rak (npr. rak grlića maternice / rak anusa) ili genitalne bradavice. Obzirom da je rak grlića maternice, naročito rane faze, česta pojava i da se radi o teškoj bolesti, HPV-cjevivo se preporučuje svim djevojčicama kao opće cjevivo.

Muškarci rijetko boluju od raka uzrokovanog humanim papiloma virusom, međutim isto kao i žene mogu dobiti genitalne bradavice, te se stoga svim dječacima i mladim muškarcima preporučuje HPV-cjevivo kao dodatno cjevivo.

Komplikacije koje mogu nastati od cijepljenja

Kod ovdje navedenih cjeviva vrlo rijetko dolazi do težih komplikacija. Sva cjeviva u vrlo rijetkim slučajevima mogu izazvati teške oblike alergijske reakcije. Cjevivo protiv ospica, zaušnjaka i rubeole je tzv. živo cjevivo i u vrlo rijetkim slučajevima može dovesti do upale živaca i mozga. Međutim ove komplikacije su kod necijepljenih osoba koje su oboljele od navedenih bolesti mnogo češća pojava (kod oboljelih od ospica 1 od 1000 oboljelih dobije upalu mozga).

Sljedeće lakše nuspojave se javljaju povremeno ili često (u zavisnosti od vrste cjeviva):

- otekline, bolovi, crvenilo u cijepjenom području
- glavobolja, vrtoglavica, umor
- bolovi u mišićima i zglobovima
- mučnina, povraćanje
- simptomi slični simptomima kod gripe